

¶ Eiusdē Iōā. Frāncisci Pici &c. Adnotatōes & glossulæ in Hymnū suū ad Virginē dei matrē

¶ Tene dei. quod attinet ad genus Exordij inter initia hymnorū (ut arbitror) p̄spexisti. ¶ Virgo autē & genitrix est. nā de ea natus est Christus & ginitate salua. quā ut gētes p̄negare vereantē ingeri solet a nostris in eorū ora. multo seorū lris conceptus sine viri semine celebratos. Mineruæ ex Iouis capite. Veneris ex mari. Liberi de Iouis femore. Castoris & Pollucis ex ouo. Ne

vero idip̄m negēt Hebrēi obstat Esaias. a q̄ p̄dictū est & gine pariturā. & q̄q̄ Hebræi p̄noie qd̄ est ha alma rixantur. cōtendētes equocū esse. & aliud q̄ & gine posse significare. refellunt tñ nō ex vi solū vocabuli. sed ex sensu ip̄o. p̄phetæ apertissimo. lucidissimoq̄ Nam eū qui nasciturus erat nobiscum deus appellari debere sanxit. quod aptari nullo pacto potest Ezechia. qui plures annos antequā eius pater Achaz regnum suscipere. ne dū anteq̄ ad eum Elaię verba fierent natus fuerat. & præter hæc. ipsi Hebræorum doctores inter enarrandum Hieremyæ lamentatiōes. affirmant redemptorē esse sine patre. Alia multa possent adduci quę in Hebręos nostri fudere. nostri inq̄ non solum qui semper ex nostris. sed qui ex aduersis hostibus ad nos venerunt. quorum salute nō ipsi modo mortales. sed immortales. angelī gaudent at-

Ioannis Francisci Pici Mirand. domini Concordiæq̄ comitis. Hymnus ad Virginem.

E ne dei genitrix: te ne o castissima & go
 t Ipe canā: pietas stiulat. sed deprimat ardor
 Lāgud⁹. & grādi titubāt sub pōdeī vires
 Incipiam tamē. incipiā. tu dirige mentem.
 Tu linguæ pia & ba (precor) tu suffice carmē.
 Labit empyreo fortis tibi missus ab orbe
 Nuncius æterni referens pia iussa tonantis.
 Concipis assensu subito sine semine natum.
 Qui iussu cœlum struxit. qui sydera. terras
 Condidit. æterni soboles æterna parentis.
 Ast vbi cōceptus terrenæ munera sortis
 Induitur. voluitq̄ nouem gestarier aluo
 Mensibus integris sacrato flamine clusus.
 lam quibus elapsis solida mitissimus aula

que letantur. ¶ Labitur empyreo. Labere pro eo quod est descendere. Papini. Et Thracium Cylleus arua subibat. Atq̄ illum arctoæ labentem in cardine porte. & ante Vergilius. Labere nympha polo. ut diximus in cōmēto hymni superioris. dum de Christi iudicio ageremus. hoc loco addimus angelū non moueri vt corpora. quę loco circumscribuntur. & partes loci descendendo metiunt. nam in corporei spiritus sunt. sed intelligi volumus labi ob assumptū corpus. quo virgini se visilem ostendisse credit. & voces affirmasse quum dixit. Aue gratia plena. & quæ sequunt in euangelio Lucæ. Obediunt enim omnia corpora angelorum nutu. quo ad p̄tinet ad motum secūdū locum. non scd̄m formam. vt Thomas multis in locis decreuit. cum in prima. tum in secunda parte summæ theologicæ. tum & tertio contra gentes libro. & alibi ne alios theologos citem. tum eo quoq̄ modo labi accipi volumus. quem Thomas in secundo cōmentario in sententias edocuit. angelū dici descendere a deo. non loco. nō intermissione contemplatiōis. sed quoniam ab inuisibilitate (vt eius vtar verbo) discedit. sic & reuerti ad deum angelicos spiritus dici. quum visibilem sp̄m deponūt. ¶ Fortis ita Gabrielis nomen interpretantur nostri. ¶ Nuncius. angelus qui græce latine nuncius dicit. non a nostris tantū sed a gentibus. qua de re al̄s diximus. ¶ Concipis assensu subito. concepit em̄ vbi respōdit annūciantī angelo. Ecce ancilla domini. fiat mihi scd̄m & bum tuū. expectabant em̄ & ba cōsensus. ut ait Thomas loco totius humanæ naturæ. quē cōsensum mirifice Augusti. in libro de & ginitate extollit. adeo ut scripserit beatiore fuisse Mariā p̄cipiēdo fidem Christi. q̄ cōcipiēdo carnē Christi. & addit. q̄ materna illi p̄pingtas nil p̄fuisset. nisi foelicus Christū corde q̄ carne gestasset. ¶ Mensibus integris. nouē mensibus gestatū in vtero Christū dei filiū a Ma-

Labere.

Gabriel
 Angelus

HYMNVS

ria virgine clarissimū est, quod & festa solennescq; cerimonie celebrādi conceptus, & p̄tus abū de manifestāt, nam a vigesima q̄nta Martij mēis die, qua v̄ginē ab angelo salutā memora mus, cuius assensū de sancto spiritu concepit, aduſq; totidē decembris dies, cū saluatoris nata le magnis celebrat̄ gaudijs, noni integri mēses numerant̄. Scribit̄ Beda Christum vigesima q̄nta Decēbris natū, & vigesima q̄nta Martij nō solū conceptū, sed & mortuū, ut integros an nos eum vixisse colligamus, & nouē integros mēses in matris vtero delituisse. Lactantius autē ante diem decimū Calendar̄

Part⁹ hu
mani t̄ps
Aduertēdū autē apud aūquos de tempe humani p̄tus multa & varia fuisse disputata. se p̄tūmo nasci mēse infantē posse, & cōprobat experientia, & veteres philosophi confirmant. Aristote. Theano, Diodes, Euenus, Empedocles, Stratō,

Epigenes, Hippon, quod tamē negauit Euriphon apud Censorinū. Octauo mēse partū egeri nō posse decreuit Epicharmus, sed fallit. q̄n̄qdem & experientia comprobatur p̄dit̄ octimestrē infantem vixisse, idq; non Carystij modo Dioclis, sed ip̄ius Aristotelis & Auicennae testimonio. hic em̄ Hispania, ille in Aegypto octimestres & nasci & adolescere infantes p̄didit, ut Plin̄ um sileam & Cecilium, Statiū, & Varronē, apud Gellium raro t̄n̄ id euenit, nam plurimū moriuntur, nō rōe syder̄, ut pleriq; fabulant̄, quorū alij referūt id incōmodi in aspectus syder̄, alij in Saturnū, q̄ octauo mēse conceptū dominet̄, quam opinionē & indoctam & ridiculā. Io. Patruus cōfutaui, sed rōne ea quam assignauit Hippocrates in libro de octimestri p̄tu, plurimi pereūt octimestres, nam & eo mense gratius se habent mulieres, & in matrice patiunt̄ q̄piā, q̄ re & partu & aegritudine laborāt. vñ ex ip̄a infirmitate, cū matris, tum infanti mortis piculum imminet, nam ut eius vtar v̄bis. ΑΡΧΕΤΑΙ ΔΕ ΠΟΝΕΙΝ ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ ΠΡΟ ΤΩ ΤΟΚΩ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΕΙΝ ΑΠΟΛΕΘΑΙ ΟΤΑΝ ΕΝ ΤΗ ΜΗΤΕΡΗ ΣΦΕΦΗΤΑΙ. incipit inq; puerulus ān partū laborare & piculari, ne pereat cū in ip̄a matrice v̄t̄. Duplici autē incōmodo laborare grauidas, eo mēse supra dixerat, & qm̄ τῆν τε ἐν τῆ μητρὶ γενόμενῃ κακοπαθεῖν καὶ τῆν οὐκ ἐν τῆ μήτρῃ γιννῆσθαι. & ob infirmitē inq; in matrice cōtractā & cū partus egerit, additq; ip̄e. Καὶ διὰ τὸ τῶν οὐκ ἐν τῆ μήτρῃ οὐδὲν περὶ ἐγένετο. hæc ille ad verbū, & eius liber ap̄ nos est, quod nō aliā ob cām dictū accipi velim, nisi q̄ collatus ei Hippocratis sententiæ quā citat Gellius, cum Sabini commentarijs in libro de alimento, conuenire ad amissim non videtur, nonum vero mensem edendo fœtui & Aristoteles & alij iustum tribuere. Pythagoras & septimum & decimum mensem pariendi tempus indicauit esse, cui non mō Menander, Plautus, Verg. alij, sed & Hippocrates & ip̄e consensit Aristoteles, q̄ & vndecimū etiam adiecit, quē secutus est Varro, & Adrianus imperator eius sententiam deceto sanxit. quarto decimo quoq; mense parere mulierem posse Papyrius præter existimauit, & præter id nullum quoq; certum tempus egerendi fœtus esse definiuit. ¶ Actutum effulsit, quoniā Maria dei genitrix p̄petua v̄ginitate floruit, in ipsoq; partu v̄go p̄mansit, ideo Lampadis similitudine fumus v̄si, cuius splendor loca q̄ penetrat, non frangit aut dirimit, nam vt Augustinus ait, fas non erat vt p̄ eius aduentum violaretur integritas, qui venerat sanare corrupta, & in Ephesino concilio dictum est. Nec nostr̄ v̄bum cum paritur corrumpere mentem, nec substantiale v̄bum partum eligens peremisse v̄ginitatē. Miraculo autē id factum est, Dionysio, Augustino, Thoma consentientibus, non agilitate quæ dos est corporis gloriosi, ut nonnulli crediderūt. Predictū autē ab Ezechiele id miraculi fuerat, nam clausam dixit portam, nec aperiendā, nec p̄ eam v̄rum transiturum. ¶ Ex illo cultæ, in superiore hymno Christi operibus & v̄tute, fugisse om̄es deos gētium, i. dæmones ostēdimus. Nūc & alio capite dæmones, q̄ sub dear̄ nomine colebant̄, terga dedisse canimus, & q̄q; ibi de expulsis deabus dixerimus, & de ijs quoq; non nihil infra dicturi sumus, diuersa t̄n̄ rōe v̄trobicq; & diuersis etiā modis idip̄m explicauim⁹, hoc autē maxie loco in Marię v̄ginis & dei genitricis laudē introducim⁹, eā q̄ deo r̄ dicebat̄ mater a gētibus abiuisse, & cultū ei⁹ euandū esse, iungimus & filias deor̄, & cōiuges fuisse, p̄fus exploras;

Actutum effulsit, splendētis lampadis instar.
Humanos nimium diuina potentia captus
Exuperat, qui semp̄ erat sine matre, fideli
Mox prodit de matre, noui miracula partus.
Ex illo cultæ in templis tellure subacta,
Mox veteres fugere deæ p̄ opaca silentum,

Dyndima. montes Troadis Stephanius, alij, vbi Rhea colebat, a qbus & Rhæa Dyndime ne vocata, eadem & Cybele apud alios, apud alios diuerfa. Cybele ꝑ o vel a monte Phrygiæ, vel a Cybelo sacerdote, vel αΠο Τῆ Κυβισθα. i. iactu, iactu inq̄, rotatōeꝓ capitis, vt voluit Seruius, & si huiusmodi nugarum habere rōnem nō absurdū putatur αΠο Τῆ Κυβου καὶ βλα. componi fortasse potuit, qm̄ q̄ iaciunt tali, cubifigura sunt. Cubū ꝑ o dicatū Cybe li memoriæ pditum est. galli eius sacerdotes semiuiri dicti, qm̄ castri. Galli aut̄ a Gallo flumi ne Phrygiæ auctore Festo, ga

dyndima
Cybele.

Galli sa
cerdotes

Semiuiri iam nō vlulata ad Dyndima galli,
Nec Cybeles gemini coeunt ad frena leones,
Vt dominā matrēꝓ deū cum turribus altis
Excipiant, fictoꝓ vehant p̄ inania curru.
Non Iouis inferni coniunx Proserpina tædis
Quæritur accensis, Paphios nō iūgit olores
Cypria, terribilē nō concinit Aegida Pallas,
Non volucres sequit̄ ceruos pharetrata Diana
Nectere odoriferos loris affueta Laonas,
Non iunctis fert̄ Iuno super æthera pauis,
Dum Samon, aut tecta inuisit Carthaginis altē.

Leones
Cybelis

Turrita
dea

ne Phrygiæ auctore Festo, ga q̄ ex eo biberint in hoc furere incipiūt, ut se priuent virilitatis pte. alij dixere id eos facere, ne possent fieri parētes viola to p̄is, matris ve noie. leones aut̄ fingebāt curꝓ ducere Cy belis, de qbus Lucretius. Hæc ueteres graium docti cecinere poetæ Sedibus in curru bijn gos agitare leones. & Verg. Et iūcti curꝓ dñe subiere leones, illā ip̄am & coronabāt turri bus, vñ & turritæ appellatio nem suscepit ab Ouidio canē te, turritaq̄ mater An stygia fontes dubitauit mergeret vn da. & Lucretius. Muraliq̄ ca put summū cinxere corona

Vlulatus

Stagnat
tunicatus
Pauis Iu
nonis.
Olores
& cygni
Veneris
Paphos

Aegis

Samos

Eximij munita locis q̄ sustinet vrbes. Mitto multa q̄ de hac re & Seruius & alij vulgarit̄, & q̄ Vergi. cecinit. Ite ꝑ alta Dyndima vbi assuetis biforem dat tibia cantū Tympana vos bu xulq̄ vocat̄ Berecynthia matris Idææ, ¶ Vlulata. vsus æpenumero Papinius hac loquēdifi gura, vñ in primo Thebaidos. Ogygijs vlulata furoribus antra, & paulo post, sed alij in li bris. Trans & Amazonijs vlulatū Caucasō armis. & in nono q̄q̄. Tu dulces lituos vlulata q̄ plia gaudes. & in. x. Atria femineis trepidat vlulata q̄ relis. & in primo Syluar. Iuga perfida Circes Dulichijs vlulata iugis, quod p̄icipiūt sine ꝑbi origine puto, quæ admodū stagnatus, tu nicatus, pileatus, togatus, manicatus, & similia. ¶ Nō Iouis inferni. de Proserpina in hymni su prioris interp̄tamētis plura. item & de Diana, & q̄piam de Iunone, quam fabulata sunt gentes. vehi pauonibus, q̄ & pauis dicunt̄, ut Fulgentius, ut Ausonius, ut noster Hieronymus cōtra Io uianū, ut alij. ¶ Iungit olores. ferebat a gentibus Venerē cycnis curru iūctis vehi, alij colūbis eam cōuectari malebat, vt Apuleius in asino. de cycnis Papinius in epithalamio. Amiceos ad frena citauit olores. & in tertio q̄q̄ Syluar. Et molles agitat Ven⁹ aurea cycnos. & paulo post Olorinaq̄ iubet cōsistere biga. & Ouidius. Cypron olorinis nondū puenerat alis. ¶ Paphios alij Amyclæos, p̄pter copiam eius gn̄is auiūt, nos Paphios, qm̄ ibi colebat Venus. Est aut̄ Pa phos Cypri vrbs, a Papho Pygmalionis, de quo inq̄t Ouid. tenet isula nomē. ¶ Aegida, ægis p̄prie dicebat a gētibus munimētū pectoris æreū, in cuius medio Gorgonis caput, si ꝑ o gesta men eiusmodi hoibus cōmodaret, nō ægis sed lorica dicebat̄, auctore Seruio. Martialis ꝑ o adulatus impatori Domitiano, cecinit lorica in eius pectore cōuertit in ægida, maluerūt alij Io uis scutū esse cōoptū pelle caprē, a qua illū nutritū fabulant̄, p̄ptereaꝓ apud Homer. αργι οχοꝓ appellat̄, auctor est Diodorus. Nugabant̄ p̄terea Pallada scutū ip̄m a Ioue dono posse disse, q̄ & Gorgon dicebat̄, sed plura & remotiora de Gorgone in superioris hymni interp̄ratio ne notauimus. sup̄ illo hemisticho. Iam cæsa Gorgone victor, q̄q̄ a capite Medusæ plurimi Gorgonē dictā intellexerūt, sed fabulis vanis remisimus nūciū, ꝑitati nixi qua nouimus ægi da. q̄cūq̄ illa cū sua Gorgone fuerit, a Palladenō cōcuti. ¶ Dū Samon, grata Samos Iunoni ferebat, vñ Verg. gratioꝝ fuisse illi Carthaginē isinuare volēs cecinit. Hæc Iuno fert̄ terris ma gis oibus vnā Posthabita coluisse Samo. Insignis aut̄ est insula Cariā ꝑ sus, nomē illi prius fu it Parthenia ex fluuio, ut ait Eustat. & Dryusa & Anthemusa, vt Stepha. & cōmētatores Apol lonij, vt Eustath. Anthemis. Melāphilus q̄q̄ dicebat̄ & eius p̄p̄s, auctore Steph. samius & sa mia, & samiacus & sameus, q̄q̄ samei nomē ad aliā samō ab alijs sit relatū, est em̄ & Samos in

R ij

HYMNVS

Samo thracia. Sula, cuius & Verg. meminit, q̄ Samothracia dī, ut inq̄t Eustath. ad differētiā ip̄ius Ionice Sami, cuius meminit Home. illā & Dardaniā vocarūt. Samothraciā ὄνο ex Samijs & Thracib⁹, autore Steph. hanc ὄνο Pelasgiā, ut ait Eustath. a Pelasgis q̄busdam, ex q̄bus Iunonē Pelasgiā cultam affirmat. hanc ip̄am insulā *Μεροεσσαν* vocat Libys Dionysius, hoc est dulcē suauē, desiderabilē, p̄pterea q̄ tractū erat puerbiū, ex ip̄a lac auitū haberi posse, ut meminit Eustathius Strabo, aliq̄, postea infelix habita ex Sylofontis tyrānide, uti autē Samothracia dī Samos illa Threicia ad differētiā Ionice, ita & Ionica dī Samos, ad Cephalenicę discrimē Sami, quā citat Home. Samos autē ex altitudine caput nomē, nam q̄ p̄c̄era erāt, ea appellatōe donabāt, Threicia ὄνο Samos dicta q̄ si faos, pleonasmō. m. l. tera, ut inq̄t Eust. a Sais p̄p̄tis q̄ eam antiquus inhabitauerunt cui⁹ rei meminit Archiloch⁹

puerbiū. Cynthia nec bobus, ferebāt fabulę Endymionē Latmii Lamiū ve, a Cynthia q̄ & Luna adamatū fuisse, q̄bus fabulosius a Luciano illo mordacifictū est. Muscā foeminā Lunę riualet cū dormienti Endymioni insufurraret, ab ip̄a Luna in id nois animal cōuersam Dormire autē Endymionē ferebāt, & soporatū a Luna cōueniri. q̄ res ab Aristotele ridef. explicat a Plinio nō nihil, magis autē ab Alexādro, q̄ asserit ab Endymione cursum Lunę inuentū fuisse. in eo q̄ indagādo & vigilasse noctes, & dormisse dies, pastorē quoq̄ illū fuisse tradit, & e desertis atq̄ altis locis, Lunę cursum suspexisse, ei q̄ fistulā tribuit, vel eo q̄ edita loca solent agitari flatu, vel eo q̄ figurę cōsonātiā p̄quirebat. Beatus Fulgētius de Endymione scribens cursum quoq̄ Lunę inuentū ei retulit acceptū, vñ & .xxx. ānis dormiuisse dī. subditq̄ auctoritate Mnaseę in libro de Europa, eū nulli vnq̄ aliq̄ studio incubuisse. adneq̄t & cām nocturni roris, q̄ pascuis, pastoribusq̄ adiuuato est. Scribit Strabo geograph⁹ in .xiiij. sepulchra Endymionis oñdi in spelūca quadā apud Lamiū montē Cariaę, q̄ & Latmius añ diceret. Bob⁹ trahi Lunā sinxere, ob tarditatē motus si cōponat soli, q̄ velocissimis eqs (ut fabulant) vehēbat. Multa de ip̄o Endymionis somno a gręcis tracta puerbia *Ενδυμιωνος ὑπνος*, p̄ eis q̄ multū dormiūt *Ενδυμιωνος ὑπνον καθευδα*, p̄ eis dē item *Ενδυμιωνος ἡλιον καθευδα*, p̄ eis dē. Addētes fabulā somni, q̄ puerx Endymionē dilexit, sic & Epimenidius somnus dicebatur puerbio, ob diuturnā illā dormitōem Cretēsis Epimenidis, de q̄ a s̄ diximus. Hūc autē gētum Endymionē dormisse mille q̄ngētis & eo amplius annis cōstat, nec ab amatrice Cynthia suscitātū. ¶ Pro curru, fingebāt deos curru vehi, sic & hoies sorēbāt in bellis maxime, & in sacris lris id etiā pdiē. curru at cōiuncta similiū & æqualiū societate significari, Dionysio placuit. ¶ Pro Gorgone cęsa, in ægide ut dixim⁹, erat Gorgonis cęsę caput, & eā pinxit Verg. in .viij. & Papin. in .x. & Gorgone cruda virago Abstulit. & in .xij. seruatricęq̄ Medusam Pectoris in cussa mouit Tritonia parma. Medusam q̄ppe Gorgonē multi vocarunt, ut diximus, q̄q̄ alia in superioris hymno interpretamentis abūde relata. ¶ Eleusis, diximus in interpretatōe hymni superioris, de Cerere & Eleusinis supstitōibus satis multa, nūc ludimus illud sanctasq̄ facies attollit Eleusis. Eleusis apud Stephā. populus Atticę, vnde Eleusini & eleusinaci & eleusinates. est & sacellum Cereris, est & vicus in Aegypto apud Sudā, & ædificat apud Eusebiū Eleusis ab Ogyge, q̄ fuit tempore Mosi, & apud Pausaniā Eleusinē heroa Mercurij & Pare filiū legimus ex quo Eleusine nomen vrbi. ¶ Proq̄ Dionęis auibus, his ὄno bistam cycni q̄ columbę accipi queunt, nam vtroq̄ sinxerūt gētes Venerē curru vehi, q̄ Diones filia dicebat ab ip̄is. ¶ Missus de culmine summo ætheris, supra dixim⁹ angelū sumere corpa, nō tm̄ p̄ntari corpib⁹ ip̄is ad suggerēdā menti p̄ oculos inuisibilē spēm, nec solū in angelis, sed in deo p̄ntando corpore ff gurę sacra eloqa meminerūt, nā Exodi capi. xxiiij. scribit. ascenderūtq̄ Moyses & Aaron nadab, & Abiu septuaginta de seniorib⁹ Israel, & viderūt deū Israel, sub pedib⁹ eius, quasi opus.

Endymio

Lunæ
currus
Latmius.

puerbia.

Medusa.

Eleusis

lapidis saphyrni & quasi cœlum cū serenū est. & Dionysius Areopagita de sup̄cœlestibus spi-
ritibus differēs, corporea oīa ad incorpœa spiritaliaq; trāstulit. ¶ Alarū ductu. pingunt cum alis
angeli, & Gabriel ip̄e quē salutaſſe ṽginē dei genitricē & ip̄i annūciaſſe futurā cam matrē filij
dei, ex euāgelio didicimus, in templis alatus p̄ntat. alē aut̄ indicāt ip̄os btōs sp̄ūs in deū tendere
sic & Diony. xiiij. capite cœlestis hierarchiæ, sex alas seraphini q; purgasse p̄phetæ Eſaiæ labia
dī. absolutiſſimā summāq; in deū intentōem in primis, medijs, atq; vltimis intelligētis signifi-

Aetheris alarum ductu imperioq; tonantis
Angelus, aurato cui vestis candida limbo
Succincta ad lūbos fulget, cui vitta capillos
Stringit & a niuea porgūtur lilia dextra.
Qui paruo in thalamo residētē, & prisca parētū
Facta recēsentem, sublatis margine libri
Luminibus, placida te paucis voce salutat
Sæpe etenim tacito requieras sola cubili,
Aut manibus opi indulgēs, aut mēte reuoluēs
Lucida quæ sacris hauribant lumina libris,
Nam necq; purpureus suras velabat amictus,
Candida nec gravidæ pulsabāt terga pharetræ
Nectibi sublustres rarissima tela papillas
Nudabat, Tyrio nec candida membra colore
Ornabāt vestes, nec rubra a littore vecte

care scriptum reliq̄t, & in. xv. eiusdem operis capite, alis q; q; signari voluit celeritatē al- ta cōscēdēdi, sicuti & oculis cla- rissimam aciem, qua diuinis hauriendis luminibus inhiant naribus capacem eorū p̄cepti onem ac vim dijudicandi, au- ribus diuinā p̄ticipatōem sci- te suscipiēdi, gustu intelligibi- lis alimonix refectōem intelli- gi, tactu cōstantiam a noxijs vtilia discernendi, pari quoq; pacto & singula p̄ſegtur vir ille sanctissimus atq; doctissi- mus, & p̄ humani corpis mē- bra, nō incōcinnaſſe ut inquit imagines cœlestiū ṽtutum in- uenit. Quapropter & ip̄i de virtutibus animi, sub velatis imaginibus in hymni p̄gres- su differuimus, q̄q; ille incor- poreæ sunt, utpote habit⁹ mē- tis, easq; gemmis p̄ciosisq; la-

pidibus redimitas cecinimus. Gemmæ item a diuinis eloquijs citant̄, & Dionysij dogma mul-
tas ex colore dijudicat, & irrōnaliū quoq; animantiū imaginibus varias ṽtutes in mediū p̄-
mit, p̄ter hæc aut̄ non exploſimus vsum p̄sentem, quo in sacris templis multa & lineis & co-
loribus indicant̄. ¶ Angelus, fuisse tñ eum Archāgelū scribūt theologi plurimi, inter quos Ae-
gnatius ad Philippēſes, nomē aut̄ angeli cōe esse oībus btōs spiritūū ordibus, in primi hym-
ni cōmētario notauimus. Apparuit aut̄ visione corpali, ut Chryſoſto. Augu. Tho. alij, decer-
nūt, Vestes aut̄ & ornatus Gabrielis ip̄ius & ṽginis habitū, ut nostris in tēplis pingi solēt, exp̄ſ-
simus, atq; alia eo mō p̄ximis gaudia ṽginis, quo rēſentari solēt modo. Affirmauimus ei
supra pulsas deabus earum insignia abolita esse, & in templis, tum quæ ip̄i struximus christia-
ni, tum quæ a gentibus cōdita, in vsum salutis cōuerſa sunt, spectari ṽginis acta, sup̄stitioſis
imaginibus abraſis. ¶ Et a niuea porgunt̄. sincope figura p̄porigunt̄. vti hoc modo Statius
Papinius in. viij. Thebaidos. Imperat abscissum porgi leuaq; receptū Spectat atrox. ¶ Nam
necq; purpureus, non more venatricis, de qbus canūt poetæ. ¶ Nec tibi sublustres, ut moris ē
nūc earū, q; vel mollioribus ad pompā & luxum, vel lasciuiorib⁹ ad neq̄tiā & libidinē vtunt̄,
dum em̄ operire subtilissimis & perujs, ut sic dixerim velis māmas gestūt, eo magis nudant,
ostētantq; & qd castitatis inuentū fuit, in illecebrā ṽtūt cupidis. ¶ Nec rubro a littore vectæ, de
rubro mari multa in superioris hymni interpretatōe, dicta sunt, in quo margaritæ p̄ciosissime na-
ſcunt̄, q; & baccæ dicunt̄, a similitudinē minorū fructū, ut oliuæ lauri cæteroq; nascunt̄ & mar-
garitæ in India regione in concha ostreacea, qua de re, q̄q; apud Pliniū & alios pleraq; cōspi-
ciant̄, placuit tñ ṽba Theophrasti ex libro de lapidib⁹ subscribere τῶν σπουδαζομένων λε-
λιθῶν ἐστὶ καὶ ὁ μεγαλειτῆρος καλλομένους λιθοφάνης μὲν τῆ φύσῃ πλουσι δὲ αὐτοῦ
τοὺς πολυτελεῖς οὐμούς, γίνεται δὲ ἐν ὄσειῳ τινὶ παρὰ πλοσιῳ ταις πινναίς φέ-
ρῃ λιτὲ ἰνδλίκῃ χερσὶν αὶ νησοὶ τινὲς τῶν ἐν τῇ ἐρυθρῇ, cuius auctoris est sensus, inter
p̄ciosos lapides & margaritam computari natura fulgidam, eaq; confici p̄ciosā monilia
nāſci aut̄ in ostreo quodā, tum in India regione, tum in insulis qbusdam maris Erythraei.

Angelus
corpali
visione
Mariæ ap-
paruit

Margari-
tæ. Baccæ

HYMNVS

¶ Montana petisti. sed in illud euāgelij. Abijt in montana cum festinatōe, & intrauit in domū Zachariæ, & salutauit Elisabet. ¶ Cui sexti in limine mēsis in euāgelio scriptū est dixisse angelū de Helisabet Mariæ, & hic mēsis est sextus illi q̄ vocat̄ sterilis. ¶ Christo assurrexit. Elisabet in ter respōdendum Mariæ dixit. Vt facta est vox salutatōis tuę in auribus meis, exultauit infans in gaudio in vtero meo, maximus aut̄ qm̄ ut in euāg. scriptū est. Inter natos mulierū nō surrexit maior Ioāne baptista. ¶ Loturus refluō in Iordane. ideo dicto refluō, tum ob id quod in

Iordanis

Iosue libro legitur, tum ob id qd̄ in Psalmo scriptū est. Et tu Iordanis cōuersus es retrorsum. Oriē Iordanis e fonte Pe neade, ut inqt̄ Pli. amnis amoenus & quatinus locorū situs patit̄ ambitiosus, accolisq; se pbens velut inuitus Asphaltiten lacum dirum natura petit a quo postremo ebibit, aquasq; laudatas pd̄dit pestilētib; mi xtas, scribitq; Tacitus, nō accipi Iordanē a pelago, sed vnū atq; alterū lacum integre pfluere. nos̄ter ꝑ Hierony. Iordanem ad Libani mōtis radices oriri scribit, & duos habere fontes, vnum Ior nomine alterū Dan, q̄ simul iuncti, Iordanis nomē efficiant. ¶ Gaudia pastorū. natiuitas exprimitur Christi cum dei claritas, ut in euāgelio scribit̄. Pastores eircūfullit, & multitudo celestis exercitus concinebat gloriā in altissimis deo. ¶ E clausa aluo. qm̄ partus ꝑ ginei pudoris claustra non fregit, ut diximus. ¶ Filius & genitor. virgo em̄ Maria deifilia, qd̄ nomē & alijs competere potest, q̄ nō singulari adeo excellentia pd̄ditis, sed & dei mater eius est titulus. est em̄ dei mater, q̄

Maria
mater dei

niam mater Christi, q̄ est deus & homo, quare Christus qua deus & homo filius eius est, qua deus genitor est & pater, oēsq; ad deū cōuersi, Pater noster dicimus, nam sanctissima trinitas, quā diximus hymnis superioribus, patrē esse & filiū & sp̄m̄ sc̄m̄ pater oīm est, eiusq; opa quo ad cōdendā naturā p̄tinet, indiuisa sunt, a deo em̄ p̄demus, & ut tradūt sacra eloqa, in eo viuim; & mouemur, & sumus. ¶ Et mediū flatu placido. reclinatū Iesum dñm vbi natus est a matre in p̄sepio, qm̄ ei nō erat in diuersorio locus, ex euāgelio didicimus. dñ̄ aut̄ a multis, bouē ibi & asinū fuisse, idq; palā spectat̄ in picturis. Deriuat̄ aut̄ ab Esaiæ p̄phetæ ꝑ bis. Cognouit inqt̄ bos possessorē suū, & asinus p̄sepe dñi sui. Israel aut̄ me nō cognouit, & p̄plus meus nō intellexit. ¶ Nouo sydere. de hoc sydere & magis, multa diximus in hymno superiore, nūc picturas exequimur, q̄bus & adoratio p̄sentat̄ & munera q̄ significatōe mystica nō caruisse theologis p̄batū quæ munera capsis inclusa fuisse non picturæ solum mōstrant, sed ex euāgelio habet̄ indicit̄. Et apertis inquit thesauris, obtulerūt ei munera, aur̄, thus, & myrrhā. dicimus capsas ex Hebeno, qd̄ mittit India, & baccis lapillis ve erythreis seu margaritis ornatas, qm̄ ab oriente p̄fectos magos euāgelit̄ affirmat, ex Arabia multi q̄ Hierosolymis ad orientē iacet eos venisse volunt. Arabicus ꝑ sinus Erythrū pelagus dñ̄, ad Nilū aut̄ vectari p̄ciosos lapides a merc-

Ludebant nitidæ ꝑ colla argentea bæcæ
Sed simplex cultus simplexq; modestia, qualem
Poscit virginitas & mens coniūcta tonanti.
Hoc habitu iam plena deo, montana petisti,
Cognatam visura sacro quę pignore ventris
Læta laborabat, cui sexti in limine mensis
Exultauit ouans & matris motus in aluo
Infanti Christo assurrexit maximus infans
Loturus refluō Solymos Iordanis in amne.
Quod templis etiā pingūt, sed & illa refulgēt
Gaudia pastorū, qui spectāt lumine opacam
Afflari noctem & mulceri carmine sancto.
Cum tuus e clausa subito cum p̄dnt aluo
Filius & genitor, quē tectū paupere panno,
Et pastum lacte in vili p̄sepe reponis,
Et medium flatu placido iumētā tuentur,
Atq; nouo paries p̄sentat sydere ductos
Ad nati cunas Nabatæo a littore reges,
Qui ꝑcumbentes genibus tria munera ꝑmūt
Thura, aur̄, myrrhā, regemq; hoīemq; deūq;
Testati, plantas posito diademate lambunt
Linquentes gazam, quā de Gangetide terra

atoribus Arabū nouimus, & ex Aegypto Itali mercatores ad nos cōuectant. q̄q̄. nostra tē
pestate Lusitana classis, ex India gemmas p Atlaticū pelagus in Europā vexit. ¶ Nigrātis Ebe
ni. Verg. sola India nigra fert Ebenū, q̄q̄ in Aegypto nasci & Indiā p Aethiopia sumi a Ver
gi. Seruius interps pdic atq̄ de ebenu quod nomē foemineo quoq̄ ḡne poni posse, clarē plu
ra Dioscorides in primo differuit, apud quem aliā q̄ nigram ebenū reperiri illud est indicio
q̄ scribit ΕΒΕΝΟΣ ΚΡΑΤΙΣΗ Η ΑΙΘΙΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΛΑΙΝΑ. i. ad ὕβου ebenus optima q̄ Aethio

Ebenus

Nigrantis Ebeni deuexit capsā, lapillis
Cōsita, Erythræi scrutator nauita ponti
Quos legit, & Pharij cōuectat ad hostia Nili.
Parte alia nato adlitis qui a sedibus orci
Morte triumphata victor, populicq̄ fidelis
Assertor, superas deuictō dēmonē sedes
Inuilit, mœstam instaurant noua gaudia mētem
Mox illū ethereos tractus & olympica tecta
Intrātem aspiciens paulatim clara fatigas
Lumina sydereis pstantia lumina flammis.
Post paulū gaudes iter, nā missus olympo
Spiritus afflauit fratres, sua lingula cuiq̄
Adstitit, & grandi sonuerūt tecta fragore,
Vnde ingens tonitru nati diffudit in orbem,
Per varias linguas actū de morte triūphum.
Hæc templis fulgent pclaræ munia vitæ,
Sed postq̄ tempus rutilo succedere cœlo
Occumbit placida morte, & sup astra renidet
Mens coniūcta deo, mēti mox corpus abacto
Pondere telluris coniūctum, fertur in auras
Illaq̄ traiecto spatio ætheris atria Lunæ
Rasit, & Arcadiū penetrauit lucida cœlum,
Hinc alacer Cnidiā stellā trāsuecta, coruscū
Sydus & auricomū calca, Mauortis & oram

pica & nigra, vidi & ip̄e ebe
nū q̄ dicebat cinerifere similis
q̄q̄ nigricantis coloris. addit
& ip̄e Dioscorides, leuore q̄
dam similem eius esse lignum
expolito cornu, si frangat dē
sum gustu asper, si carboni
bus supponat odorē sine fu
mo spirare ΕΣΙ ΔΕ ΤΙΣ ΙΝΔΙ
ΚΗ, est inqt & q̄dam Indica, &
paulo post ΠΛΗΥ ΒΕΛΤΙΩΝ
Η ΠΡΩΤΗ, verē tñ inqt prima
melior ē, paulo post docet nō
nullos vēdere solere sesami
na & spinosa q̄dam teretia li
gna pro ebenu, sed dignosci,
q̄a & mollia nec colore cōue
niant, nec gustata mordeant,
nec exusta bñ oleant, valere
aut ad oculorū collyria mo
dis q̄busdam, sed de his satis,
v̄pterea q̄ Plin. in. xij. de ebe
no refert q̄. s. a Pompeio i tri
umpho Mithridatico ostensa
est, q̄ eam accēdi Fabian⁹ ne
gat, q̄ sunt duo eius genera.

¶ Parte alia gaudiū resurrecti
onis christi exprimit. ¶ Mox
illū gaudiū ascensionis Christi
¶ Post paulū gaudiū ex missi
one sp̄s. ¶ Lingula diminuti
uū a lingua, ut cōueniat cū sa
cre historie ὕbis, q̄ ait flāmas
illas supra vnūquēq̄ Ap̄loz
tāq̄ dispartitas linguas apparu

Lingula
Ligula

isse. Sane sciēdū, & lingulā dici & ligulā. verē ligula pua ē ligua & gladi⁹, ligula ὕo pria breui
pferit, ut notū ē, cū ap̄ alios, tū ap̄ Martia. maxie cū ait. Quis meligulā dicat egtesq̄ p̄resq̄ Di
cor ab ido. Etis ligula grāmaticis. ligula ei instrumentū ē argētū ad tractāda aromata. itē genus
viculi adligādos calceos. q̄d Fest⁹ & Pollux notāt. Est & ap̄ Arist. i pri. de aial. ΕΠΙΥΛΩΤΤΙΣ li
guēps quā ligulā iterptat⁹ ē Theod. Gasa. ¶ Fratres. Scdm illd̄ sacz. Narrabo nomē tuū fra
trib⁹ meis. & in euāg. q̄q̄. Ascēdo ad patrē meū & patrē vestz. & cū docent Ap̄li dicere. Pater
noster q̄ es in cœlis. ¶ Sed postq̄ tps. explicatis gaudijs insigniorib⁹ de b̄itudine ὕginis & as
sumptōe differimus. Vtz aut corpus ip̄m post mortē iunctū fuerit aīæ foelici, & p̄ductū in cœ
lū, antiq̄ dubitabat & adusq̄ Hieronymi tpa sub dubio res erat. postea cōis cōsensus asseru
it corp⁹ ὕginis in cœlū assumptū fuisse. ¶ Arcadiū. q̄uis Arcadia regio dicat, & Arcadiū p
pterea cœlū dici debet videat, tñ & Arcadiū d̄ sapenūero ap̄ Papi. seu syncopē figura id fiat,
seu eo mō q̄ i superioris hymni ad ch̄m iterptamētis dictū ē de terra Italia, terra Aphrica, & s̄ist
bus. Pap. itaq̄ i. ij. Theb. nec sūmia tonātis lussa nec arcadiē retinēt spiramia ὕge & in. vj. Nec
arcadij bñ p̄tegit vmbra galeri, & i. ix. Nota p̄ arcadias foelici robor sylvas Querc⁹ erat. Orbis

R. iij

HYMNVS

aut Mercurij intelligit. sicuti Cnidia stella Veneris orbem significamus. & Solis quæ sphaera auri
 como sydere subnotamus, ordinem vero communem planetarum hoc loco sequimur, quæ alij alij
 faciant, ut a Patruo in libris contra astrologos. & a nobis in quinto de rebus pernotæ. & in superiori
 bus etiã commetarijs notatũ. ¶ Senis pfugi Saturni, quæ pfugus in Latio latuit. ¶ Tardissima
 plaustra, quoniam eius syderis restitutio tardissima, nam triginta annis absoluit. ¶ Imperuia nostro
 obtutu. astrologis eis quæ ad signa noni orbis se referunt in predicendo. placuit eum ipsum orbem eis
 dem quibus & octauum ornarunt
 signis deliniri, hoc est ariete, tau
 ro, cæteris. fatent tamen id quæ neces
 se est eos fateri, nisi prius insa
 niar. signa illa esse prius inuisi
 lia. addidimus etiam ¶ Nec menti co
 gnita, quoniam si eo sensus non pertin
 git, nec ratio quo ad hoc pertinet
 eodem poterit permeare. is enim
 orbis nonus nostris theolo
 gis ponitur, nixis diuino illi elo
 quio de aëre super cælum, & alijs
 etiã ex caulis, quæ in superioribus
 adnotamur ex parte retulimus
 astrologis vero ratione motus ad
 uersi, quæ posterioribus dicunt
 se inuenisse supputatõibus de
 hensus est, quæ tamen neque Aristo
 teles, neque eo ite multo posteri
 or Ptolemæ si recte intelliga
 tur, prospexit, quæ si nulla etiã du
 bitatõe colligeret nonum esse or
 bem, oporteret dubitatõe plenũ esset,
 nũ in eo signa vlla de rebus o
 um opifex cõdidisset, quoniam nec
 acie oculi dignosci potest, nec me
 tis acumine vestigari quæ ad eum
 .s. p. motus ut sic dixerim fene
 strã duxerat admittit, quære sig
 na relegit si vlla ibi sunt, & no
 stro obtutu & nostræ menti prius imperuia, dum hac in carne moramur cõclusi naturæ limiti
 bus, nec aliquid reuelate lumine collustrati. ¶ Propanti ad culmina, sicuti perperati si perperare hoc lo
 co pro eo quod est tedere sumamus, nam illas habuit semper quæ dicunt virtutes, si vero perperitate capia
 mus, qua morti proxima perperabat ad cælum, firmiores eas fuisse ex frequentioribus actis intelli
 gere possemus, nam quo plus vixit, plures virtutum actus permisit. ¶ Quæ adstabant comites &
 ministræ, virtutes ipsæ quas apprime ergo possedit inuenerunt. Nam & comites erant indiuiduæ &
 ministræ, utpote quibus & operatões & opera virtute perditã eliciebat. nec abhorret metaphora a sa
 cris, immo cõueniunt ut Dionysius, ut sequentiũ multitudo theologorum decreuit, quoniam & Grego
 rius & alij theologorum de virtutibus & oppositis vitijs differentes fœmineo illa sexu notat, & ma
 tres faciunt & filiarum quoque nuncupatõe dignantur. ¶ Albenti veste, puritatis indicium, nam impi
 xus est albor & ex albo & nigro Aristotele auctore colores ducuntur vniuersi, veluti ex duo
 bus quibus mixtis varie conflantur & coalescunt colorum species, albor præterea multum possidet lucis, &
 ex puritate mentis lux quoque intelligentiæ perdit, lucis item nitorem ex candido deduxit Diony
 sius Areopagita. ¶ Sed septem, tres quæ theologice dicuntur virtutes, fides, spes, charitas, & quat
 tuor quibus nomen cardinales fecere recedunt, quæ natura subtilius non explicat, quoniam & ab alijs, &
 a nobis in libris de morte Christi & propria cogitanda, de illis instrui potes. ¶ Ostro, ex cuius ru
 bro rutiloque colore, charitas indicat, quæ per ignem etiã exprimi solet, nam rutilus color ignem indi
 cat apud Areopagitam. ¶ Gemmis, quæ sua varietate varia dant intelligere eodem auctore, qui ex
 fuluo auri, ex viridi vigore & robur iuuentutis enunciat, sicuti ex candido lucet, atque ignem ex rutilo.

Propare

HYMNVS

Itaq; in cordis formam, utpote quo precinemur diligere deum (scriptū em̄ in sacris literis, dicitur
 ges dñm deum tuū ex toto corde tuo) cōflatos diximus pyropos q̄ flammās imitant, q̄b; in
 cenditū spiritale tam magnū exarsit, ut eo oīa repleti visa sunt, q̄ ad eximiā v̄ginis q̄quo pos-
 sumus mō, celebrādā charitatē cecinim⁹. ¶ Mox veluti in speculo, prudētia notat ad quā & p̄-
 terita & p̄ntia & futura cōsiderare p̄tinet, q̄ res magnop̄e v̄gini cōcedenda, immerito tñ tribu-
 ta dñs fallacibus, vt aī s̄ ofēdimus. ¶ Tres aliæ, de reliq; tribus fit mētio. ¶ Hæc nectaris tēperā-
 tia describit̄ quo pacto & pingit̄, addimus tñ significatiā, & asserimus nō habuisse illam ut aliq̄

mō; aduersantiū inter se p̄-
 lia, nec malum impulsam fo-
 mite, quem extinctū in ea dici-
 mus, nam Thomas affirmat
 in ea fomitē cum sanctificata
 est in vtero ligatū, cum vero
 Christū concepit penitus abla-
 tum fuisse. ¶ Illa procul. Forti-
 tudo pingit̄, quō mō & a p̄-
 ctoribus p̄sentat̄, sic & iusticia
 p̄ gladiū & trutinā pari pacto
 subnectit̄. ¶ Zonā, Dionysi⁹
 capite decimoq̄nto cœlestis
 hierarchiæ, zonā voluit signi-
 ficari fœcūdā; v̄tutum dili-
 gentem custodiā, quē ip̄as co-
 gat in habitum, q̄ singularifa-
 cilitate conuertat in semet, p̄-
 ter id hoc loco zonam posui-
 mus, vt post septem illas v̄tu-
 tes, virginitatē quoq; notare
 mus, quam tametsi cōclusam
 esse in ip̄is disserere potuisse-
 mus, illam tñ apponere ma-
 luimus, qm̄ singulari quadā
 eminētia p̄fulsit, illā itaq; zo-
 nam ex topacio incrustatam
 diximus, q̄ lapis v̄ginitatē fo-
 uere phibetur, inuentus aut̄ in
 Chyci Arabiæ insula, ut refert
 Archelaus apud Pliniū, q̄q; &
 circa Thebaidis Alabastrē
 oppidū natā hanc gemmam
 nōnulli pdunt, & lubæ testi-

Mox veluti in speculo spectāt tria v̄ginis ora
 Quę sunt, q̄ fuerint, & q̄ ventura sequant̄,
 Tres aliæ limbū variant, hæc nectaris v̄rnā
 Inuergit, stillatq; latex quē fictilis olla
 Suscipit & varijs elemētis mandat habendū,
 Misceat vt superis ima, & fera p̄aelia morę
 Pellat, & extinguat primæui fomitis ignem,
 Illa procul Libyci lanauerat ora leonis
 Vltima fulgentē dextra vibrauerat ensem,
 Et leua trutinam gestarat lancibus equis,
 Vna oēs zonā ex gemma quā Chycis alūna
 Protulit incrustant, stabili cui fibula nexu
 Ex adamante micat, ferri cui nulla potestas
 Malleus aut steropis, nec victrix flāma corusci
 Fulminis officeret, zonā ve reuelleret aurea,
 Qua visa Venus ip̄a ruens Amathusidē terra
 Diffregit Ceston, pectus velauit & ingens
 Fœmineū mundū scidit indignata cruento
 Vngue genas lacerās, discepto crine comātū,
 Atq; sagittiferi furiata cupidinis alas
 Vellit & indomitos arcus in frustra secauit,
 Mars quoq; turbatis descēdit ab æthere bigis

Topati⁹
 Topaz⁹.

Cestos.

monio Topacios insula sit in
 rubro mari, quæ Troglodytarum lingua, ex significatione quærēdi nomen habuit, ex qua
 primum Topatios importatus sit Berenicæ reginæ, Orpheus autem nō Topatios sed topa-
 zon dicit κληρονται θυγατροισι θυηπολικισι τοπαζοι. hæc ille in libro de lapidibus, quapro-
 pter si nomen lapidis non expressimus, sed circumscripsimus præter præceptum artis elegā-
 tioremq; figuram, nominis quoq; ipsa varietas in causa esse potuit. ¶ Et adamante micat, ex
 constantia & virginitatis voto fibula zonæ ex Adamante construitur, quem nulla vis possit
 effringere. ¶ Qua visa, fabricatam vero zonam accipe ad irridendam gentium deam Ve-
 nerem, quæ & zona pollere dicebatur, qua spiraret amorem, accenderetq; eamq; rupisse vir-
 ginis visa zona subdidimus. Cestos aut̄ id cingulum appellabatur, quo diffracto & fœmine-
 os ornatus qui mūdi muliebris nomine censentur a Plinio & alijs scidisse canimus, & euel-
 lisse alas Cupidini filio, & alia quæ furiatæ fœminæ faciunt operatā fuisse. ¶ Vellit aut̄ eo mo-
 do dictum quo & Cicero in oratione ad Pontific. Gradus Castoris conuelliisti & remouisti,
 & a Vergilio, Manesve reuelli.

¶ Offensus Speculo & libra, nam speculo prudentiā, libra seu bilance & trutina iusticiā signa-
uimus, quibus Martis inconsideratus furor p̄ fas & nefas sanguinem fundens & rapinis insi-
stens aduersat. ¶ Quoniā anchora nauem, fabulant̄ astrologi Saturnū infœlici loco positum
vel syderi copulatū, desperatōem & vehementē animi tristitiā excitare, quorū fabulamenta de
içientes, Saturnū anchoræ iactu gemitus effudisse dicimus. ¶ Cyllenius Harpem, Mercurius
q̄ Harpe q̄ raperet oīa, vsus phibeat, & eā abieçisse Harpē amisso dñio, & dissoluisset caduceū

& euulsiſſe talaria dī. ¶ Vellēs Talaria
talaria. Finxerūt ei gētes alas
pedibus gestasse Mercuriū, q̄
talaria nūcupabant, id aut̄ eo
venisse dicunt, q̄ celer deorū
nuncius appellabat, sed furto
idip̄m ex sacris lris subductū
fuisse ut credam hoc ducor in
dicio, q̄ beat̄ spiritib⁹ alas
sacra tradunt eloquia, qua de
causa Dionysius quintodeci-
mo & vltimo cœlestis hierar-
chię capite, scripsit pedib⁹ mo-
bilitatem, celeritatē, & cursum
insinuari sempiterni mot⁹ ad
diuina tendentis, p̄pterea q̄
theologiam pennatos sancto-
rum spiritū pedes effinxisse.
¶ Fregit Dictynna, Diana q̄
& Dictynna, vt in superiore
hymno exponendo notatū
est, ira fregisse dicit sagittas, q̄
bus inter venandū utebatur.
¶ Quod spolio Libyci, eo q̄
sine sagittis virgo illa quæ si-
gnat̄ leonem interimisse eius
spolio gauderet, indicat̄ autē
virginis illius famulæ figura
fortitudinis v̄tus, & ita in vsu
est, vt diximus fortitudinē p̄-
sentare v̄gine quæ leonem di-
laceret, leo em̄ ferum est ani-

Offensus Speculo & libra, Saturnus ab alto
Culmine diffudit gemitus, quādo anchora nauē
Detinet in pelago tutam, Cyllenius Harpem
Dirupit, colubrosq; vna splendente caduceo
Dimouit, nudis vellens talaria plantis,
Atq; suas fregit pariter Dictynna sagittas,
Quod spolio Libyci gauderet virgo leonis
Iuppiter Idæus sceptrum exitiale nefandi
Imperij rotat infrendens, solioq; coronam
Deturbat quassatq; caput, magnocq; vlulatu
Excussat tremulis manibusq; genuq; labanti
Fulmina ab ætnæo nugis fabricata Cyclope,
Dum videt ardētes incenso e corde fauillas
Flāmiuomocq; hoīm mentes rutilare pyropo
Sic veterē indignans fugit omnis turba deorū
Quos picturatae vestis tremescerat ingens
Splendor, & aduersi mores, periēre sub antro
Tartareo, aduersi v̄tutibus inclyta vestis.
Quas tulit & simili nobis sub imagine reddit.
Illa igit̄ regina deum summo orbe potita
Angelicos transuecta choros solioq; tonantis

mal, extinctum autē indicio est maiorē illi fuisse vim quæ ip̄i necem intulerit. Dionysius autē
significare leonis faciē (quo ad angelos p̄tinet) robustā illam vim & indomabilē putauit, qua
p̄ viribus ad occultissimum diuinitatis arcanū nitunt̄ euadere. ¶ Iuppiter idæus, Ioui autē euenis-
se dicimus, ut coronā & sceptrū magno timore piecerit, & ceciderint ab illius manibus fulmi-
na, quæ illum iaculari fabulabat̄ antiq̄tas. ¶ Cyclope, fabulabant̄ em̄ Cyclopes Ioui sufficere cyclopis:
fulmina. Pap. in primo Theb. Tedet seuire corusco, Fulmine iā pridem Cyclopū operosa fati-
scunt Brachia, id nomē prima breui posuimus, sic & alio loco Papinius. Pestifera arma iacit cā-
posq; & celsa Cyclopū Tecta sup̄iecto nebulæ, incēdit amictu. longa Verg. & breui sæpenu-
mero vsus. Itē Papini⁹ supra & infra etiā Cyclopes notiq; op̄erū thelchines amica, sic & diuer-
si atq; idē etiā diuerse posuerūt, qm̄ ligda mutam sequitur, & q̄q̄ iure grāmaticē si breuis sit elō-
gari syllaba p̄t̄ rōne iam posita, nō tñ cōtra ut lōga possit in breuē cōuerti, sed eius noīs media
etiā varie ponit̄, nam tametsi o. ω. mediæ magnū sit apud græcos, breuēt̄ sæpenumero bo-
ni auctores illam fœcere. o magnū paruo p̄mutantes, ut Verg. infandi Cyclopes. ¶ Dum vi-
det ardentes, indignatum Iouem inuimus & p̄stratum, quem tamen deorū summū gentes
autumabant colentes dæmonem, qui successu summæ v̄tutis, i. charitatis cui maxime aduer-
sabat̄, in iras simul & timores inciderit. ¶ Angelicos transuecta choros, ita theologi decernūt,
& canit eccl̄a, Exaltata est v̄go Maria super omnes choros angelorū ad cœlestia regna.

HYMNVS

Fœcūdus. ¶ Fœcūda, fœcūdus & fœtus a ferendo dicitur, Ouidio auctore in Fastis. ¶ Incrementa trahens, scribit enim Egnacius ad Philippenses de Christo. Vere natus est, & vere creuit, ut aliorum theologorum mittam auctoritates. ¶ Et reuoluta pio, exprimit motus infantium, cū hauriendi lactis cupidi parentibus reuellant mamillas, & velamenta. ¶ Illi funde, de virtutibus & gignis canentibus, consonū fuit vt virtutes quæ dari precemur, eiusque meritis id fieri obsecraremus. in primo enim hymno de ipso deo & natura, in secundo de mysterijs gratiæ & redemptōis, in tertio de virtutibus disseruimus, quo factum vt theologis sententijs hæc ipsa carmina conueniant, quæ cum adnotatiōibus, glossulis, interpretamentis, ad te mitto ea lege, vt ad veram philosophiam ad sacras literas exciteris, a quibus studio tantisper diuertimus, dum hos ipsos hymnos absolueremus, redituri ad priora studia, quibus id ocij quod a molestissimis curis suffurari potero prorsus impartiar, idque tibi faciendum censeo, cui pariter mitto Syluam carmine simili olim a nobis effusam, tum qui eius versus in commentarijs quandoque citauimus, tum vt habeas simul quæcunque edidimus carmine superioribus annis, si illi ipsi Staurostichon iunxeris. Habetsylua ipsa tres animi status primo enim fictum videbis ab alienati tumultum animi, quæ postea rationis officio mitigatum atque compositum conspicias, eundemque ipsum demum lumine fidei ad superiora sublatum, id quod optabat impetrauisse. Moneo tamen te ut non minus operæ in his quæ profa, oratione edidimus impendas, & ad ea quæ adhuc habemus in manibus ediscenda te præparares, quibus perceptis, aliorum facilius elucubratiōnes adire poteris.

Assistens fruiturque deo semper fruetur,
 Et nati dextræ assidens in vota vocatur.
 Salue sancta parens, seruit cui terra, fretumque,
 Cui coelum, tetricumque chaos famulat auerni.
 Cui natura potens se subijcit, atque refuso
 E gremio cunctas expromit sedula vires
 Regina angelicis super exaltata cateruis,
 Virginei fœcūda parens sine labe pudoris
 Filia prognati qui semper regnat olympo
 Quicquid tuis iacuit niueis resupinus in vlnis,
 Quicquid tuas voluit teneris exugere labris
 Incrementa trahens tenera de matre papillas
 Atque etiā roseo totiens qui candidus ore,
 Vberibus totiens, totiens ceruice pepedit,
 Et reuoluta pio totiens velamina nisu
 Detrahit cupidus niueos haurire liquores.
 Illi funde preces renouet virtutibus orbem
 Quarum signa tue conati infingere vesti
 Cantando atque habitus mentis præferre subauras.

TELOS